

[Udenrigsministeren.]

eller ikke skal træffes. Derfor kan enhver politisk drøftelse heraf i dag kun blive en teoretisk, akademisk drøftelse, men jeg finder det værdifuldt, og jeg håber, som jeg sagde i går, at folketinget vil finde det lige så værdifuldt, at vi igennem etablering af et forskningsarbejde, et udvidet forskningsarbejde, får mulighed for at få kortlagt både NATOs tilblivelse, NATOs udviklingshistorie, det udenrigspolitiske faktiske hændelsesforløb og tilsvarende også de nordiske forsvarsforhandlinger.

Det ærede medlem gjorde en bemærkning om det, som såvel statsministeren som jeg har sagt vedrørende MLF, og sagde, at det, der er det forkerte, er, at vel har regeringen sagt, at man ikke er tilhænger af MLF, at man for at sige det på en anden måde er modstander af, at MLF bliver virkeliggjort, men regeringen har sagt, at den vil affinde sig med det, hvis de andre lande gennemfører en MLF, eller noget tilsvarende. Dertil er at sige, at det er rigtigt. Jeg har aldrig ønsket, at regeringen skulle sige dette, men ønsket om at få en debat om MLF her i landet har tvunget mig til at sige det, jeg sagde på et tidligere tidspunkt, og som jeg gerne vil gentage i dag. Selv om det svækker vor modstand imod MLF, så må det siges, fordi det problem, det drejer sig om, hvis Danmark skulle udnytte sit veto inden for NATO imod en etablering af MLF, som alle andre lande tilslutter sig, ikke ville være et spørgsmål om at forhindre MLFs gennemførelse, men ville være et spørgsmål om Danmarks medlemskab af NATO, og her er det regeringens opfattelse, at som de udenrigspolitiske forhold er, så bør Danmark forblive medlem af NATO. Hvorledes det stiller sig om 4-5 år, det må vi vurdere ud fra den tids politiske forudsætninger.

Jeg skal i og for sig ikke gå ind på en nærmere sproglig fortolkning af, hvor vidtgående konklusioner det ærede medlem har draget af diskussionen omkring undersøgelserne vedrørende forsvarsforhandlingerne imellem de nordiske lande. Det er

rigtigt, det, det ærede medlem sagde — det stod også i det manuskript, jeg elskværdigst har fået af det ærede medlem — at man har undersøgt alle forhold vedrørende det nordiske forsvarsforbund og Atlantpagten og Atlantpagtens udvikling o. s. v., og meget tyder på, at der ud af dette vil opstå behov for et nordisk forsvarsforbund o. s. v. Man kan altid diskutere, hvad der ligger i „meget tyder på“. I almindelig politisk sprogbrug er det en vending, hvori man lidt forsigtigt udtrykker sin konklusion — lidt forsigtigt udtrykker sin konklusion — og det var det, jeg gjorde opmærksom på.

Idet jeg i øvrigt ikke skal blande mig i debatten imellem det ærede medlem og det ærede medlem hr. Erik Kragh, vil jeg endelig gerne — og kun fordi det ærede medlem hr. Baunsgaard ligesom antydede, at der ikke er kommet nogen forhandlinger i gang, fordi vi begge inden for øst og vest står på vore standpunkter: den ene vil ikke give sig først — sige, at der har været forhandlinger, det ved det ærede medlem jo også. Der har været mangfoldige forhandlinger; der føres i dette øjeblik forhandlinger imellem den sovjetiske og den amerikanske udenrigsminister i New York. Der har været ført forhandlinger i årevis i Genève om disse problemer. Jeg håber på, at afspændingstendensen vil komme frem igen, men jeg må sige til det ærede medlem — også i kraft af de muligheder, jeg selv har haft igennem drøftelser med østlandene, og efter de erfaringer, den højtærede statsminister har gjort under sit seneste besøg i Sovjetunionen — at det ville være urigtigt at rejse for store forhåbninger om en snarlig genoptagelse af afspændingspolitikken. Desværre ligger det temmelig tungt med en videreudvikling af denne politik, men fundamentalt er forudsætningerne, mener jeg, til stede for en fortsat udvikling af den. Der melder sig i øjeblikket visse ganske betragteligt vanskelige problemer, som det indtil videre ikke har været muligt at overvinde, for at få afspændingspolitikken ind i den rigtige gænge igen. Men forhåbentlig sker det. Der har været et par